

МАКАРІВСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД КІЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

вул. Д.Ростовського, 35, с-ще Макарів, Київська область, 08001, тел/факс (063) 069-85-65, e-mail inbox@mk.ko.court.gov.ua

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

"28" серпня 2025 р. Справа №381/2066/24

Макарівський районний суд Київської області у складі головуючого судді Білоцької Л.В., із секретарями Хоменко О.В., Снитко А.А., розглянувши у відкритому судовому засіданні у порядку загального позовного провадження у залі суду у с-щі Макарів Київської області цивільну справу за позовом

ОСОБА_1 до ОСОБА_2 , третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору: Служба у справах дітей та сім'ї Бишівської сільської ради Фастівського району Київської області про визначення місця проживання дитини,

В С Т А Н О В И В:

ОСОБА_1 (далі - позивач) звернувся до суду із позовом до ОСОБА_2 (далі - відповідач), третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору: Служба у справах дітей та сім'ї Бишівської сільської ради Фастівського району Київської області про визначення місця проживання дитини.

В обґрунтування позову позивач казав, що 27.08.2019 р. між ним та ОСОБА_2 укладено шлюб. ІНФОРМАЦІЯ_1 у них народився син - ОСОБА_3 , який зареєстрований та проживає з ним. Відповідач залишила сім'ю з квітні 2024 року, разом з ними не проживає та позивачу не відоме місце її проживання. Пізніше відповідач в телефонному режимі повідомила позивача, що з ним та сином проживати не буде, пішла проживати з іншим чоловіком. З того часу відповідач дитиною не цікавиться. За місцем роботи відповідач також не з'являється. Приблизно через два-три місяці на адресу, де проживає позивач з дитиною та де проживала його дружина почали надходити листи на ім'я відповідачки з вимогами погасити кредити. Також відповідач участі у вихованні вина не приймає, не піклується про нього, не забезпечує матеріально. Відповідач власного житла та постійного джерела доходу не має. Натомість позивач має у власності житло, в якому проживає разом з сином, має самостійний заробіток, який достатній для утримання сина.

Враховуючи, що між позивачем та відповідачем не досягнуто згоди щодо подальшого місця проживання їхнього спільного сина, тому позивач просив суд: визначити місце проживання малолітнього ОСОБА_3 , ІНФОРМАЦІЯ_2 разом з батьком, ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_3 за адресою: АДРЕСА_1 . Вирішити питання щодо розподілу судових витрат.

Ухвалою Фастівського міськрайонного суду Київської області від 20.05.2024 р. дану справу передано на розгляд за підсудністю до Макарівського районного суду Київської області.

Ухвалою Макарівського районного суду Київської області від 13.06.2024 р. позов ОСОБА_1 прийнято до розгляду та відкрито провадження у справі. Розгляд цивільної справи постановлено здійснювати в порядку загального позовного провадження та призначено підготовче засідання, встановлено відповідачу 15-тиденний строк з дня вручення даної ухвали для подання відзиву на позовну заяву відповідно до ст. 178 ЦПК України, а третій особі - строк для подання письмових пояснень.

Ухвалою суду від 03.09.2024 р. витребувано із Служби у справах дітей та сім'ї Бишівської сільської ради Фастівського району Київської області висновок щодо розв'язання даного спору, а саме: щодо врегулювання місця проживання малолітнього ОСОБА_3 , ІНФОРМАЦІЯ_2 , який проживає з батьком ОСОБА_1 за адресою: АДРЕСА_1 .

Витребуваний висновок поданий до суду 17.06.2025 р. та приєднаний до матеріалів справи.

Ухвалою суду від 17.06.2025 р підготовче провадження закрито, справу призначено до судового розгляду по суті на 27.06.2025 р., який відкладено на 11.08.2025 р. та 28.08.2025 р.

У судове засідання належним чином повідомлені учасники справи не з'явилися.

Представник позивача згідно клопотання просила справу розглянути у її та позивача відсутність.

Відповідач про розгляд справи повідомлялася шляхом надіслання судової повістки за адресою її реєстрації, а також через оголошення. Будь яких заяв, клопотань, а також відзиву до суду не подавала.

Третя особи подала клопотання про підтримання позовних вимог, які просила задовольнити, справу розглянути у відсутність представника.

Відповідно до вимог ч. 2 ст. 247 ЦПК України, фіксування судового процесу за допомогою звукозаписувального технічного засобу не здійснюється.

Дослідивши письмові матеріали справи, суд встановив наступні факти та відповідні їм правовідносини.

Сторони у справі, ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_3 та ОСОБА_4 , ІНФОРМАЦІЯ_4 з 27.08.2019 року перебувають у зареєстрованому шлюбі (а.с. 12).

ІНФОРМАЦІЯ_1 у сторін по справі народився син ОСОБА_3 (а.с. 13).

Згідно довідки №18/10-15 від 23.04.2024 р. про зареєстрованих у житловому приміщенні/будинку осіб, за адресою: АДРЕСА_1 зареєстровані: ОСОБА_5 , ОСОБА_6 , ОСОБА_1 , ОСОБА_3 , ОСОБА_7 (а.с. 14).

Згідно довідки № 113 від 23.04.2024 р. до складу сім'ї ОСОБА_1 входять: ОСОБА_2 - дружина, ОСОБА_3 - син (а.с. 15).

Згідно характеристики № 114 від 23.04.2024 р. Бишівської сільської ради, ОСОБА_8 , ІНФОРМАЦІЯ_3 працює працівником в КП «Благоустрій» Бишівської сільської ради, є учасником бойових дій. За місцем проживання в селі зарекомендував себе із задовільної сторони. Поведінка в побуті і в громадських місцях добра. Компрометуючих матеріалів тр. ОСОБА_1 не має, скарг від сусідів в сільську раду не надходило (а.с. 16).

Також позивачем надано копію наказу про прийняття на роботу (а.с. 17).

Рішенням виконавчого комітету Бишівської сільської ради Фастівського району Київської області №112 від 14.05.2025 р. затверджено висновок про встановлення факту самостійного виховання малолітньої дитини, ОСОБА_3 , ІНФОРМАЦІЯ_2 батьком, ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_3 та визначення місця проживання малолітньої дитини з батьком за адресою: АДРЕСА_1 (а.с. 111).

Висновком орган опіки та піклування Бишівської сільської ради Фастівського району Київської області вважає за доцільне визначити місце проживання малолітньої дитини, ОСОБА_3 , ІНФОРМАЦІЯ_2 за місцем проживання та реєстрації батька, ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_3 за адресою: АДРЕСА_1 (а.с. 112-114).

Вирішуючи вимоги за даним позовом суд виходить також з наступного.

Відповідно до ч. 1 ст. 150 СК України батьки зобов'язані піклуватися про здоров'я дитини, її фізичний, духовний та моральний розвиток.

Відповідно до ч. 1 ст. 12 ЗУ «Про охорону дитинства» батьки або особи, які їх замінюють, мають право і зобов'язані виховувати дитину, піклуватися про її здоров'я, фізичний, духовний і моральний розвиток, навчання, створювати належні умови для розвитку її природних здібностей, поважати гідність дитини, готувати її до самостійного життя та праці.

Згідно із ч. 1 ст. 152 СК України, право дитини на належне батьківське виховання, забезпечується системою державного контролю, що встановлена законом.

Ч. 4 ст. 155 СК України передбачено, що ухилення батьків від виконання батьківських обов'язків є підставою для покладення на них відповідальності, встановленої законом.

Ч. 1, 2 ст. 161 СК України визначено, що якщо мати та батько, які проживають окремо, не дійшли згоди щодо того, з ким із них буде проживати малолітня дитина, спір між ними може вирішуватися органом опіки та піклування або судом. Під час вирішення спору щодо місця проживання малолітньої дитини беруться до уваги ставлення батьків до виконання своїх батьківських обов'язків, особиста прихильність дитини до кожного з них, вік дитини, стан її здоров'я та інші обставини, що мають істотне значення. Орган опіки та піклування або суд не можуть передати дитину для проживання з тим із батьків, хто не має самостійного доходу, зловживає спиртними напоями або наркотичними засобами, своєю аморальною поведінкою може зашкодити розвитку дитини.

Згідно з частинами другою, восьмою, дев'ятою статті 7 СК України сімейні відносини можуть бути врегульовані за домовленістю (договором) між їх учасниками. Регулювання сімейних відносин має здійснюватися з максимально можливим урахуванням інтересів дитини, членів сім'ї. Сімейні відносини регулюються на засадах справедливості, добросовісності та розумності, відповідно до моральних засад суспільства.

Відповідно до статті 8 Закону України «Про охорону дитинства» кожна дитина має право на рівень життя, достатній для її фізичного, інтелектуального, морального, культурного, духовного і соціального розвитку. Батьки або особи, які їх замінюють, несуть відповідальність за створення умов, необхідних для всебічного розвитку дитини, відповідно до законів України.

Батько і мати мають рівні права та обов'язки щодо своїх дітей. Предметом основної турботи та основним обов'язком батьків є забезпечення інтересів своєї дитини (частина третя статті 11 Закону України «Про охорону дитинства»).

Згідно зі статтею 12 Закону України «Про охорону дитинства» на кожного з батьків покладається однакова відповідальність за виховання, навчання і розвиток дитини. Батьки або особи, які їх замінюють, мають право і зобов'язані виховувати дитину, піклуватися про її здоров'я, фізичний, духовний і моральний розвиток, навчання, створювати належні умови для розвитку її природних здібностей, поважати гідність дитини, готувати її до самостійного життя та праці.

Виховання дитини має спрямовуватися на розвиток її особистості, поваги до прав, свобод людини і громадянина, мови, національних історичних і культурних цінностей українського та інших народів, підготовку дитини до соціального життя у суспільстві в дусі взаєморозуміння, миру, милосердя, забезпечення рівноправності всіх членів суспільства, злагоди та дружби між народами, етнічними, національними, релігійними групами.

Відповідно до частини першої статті 18, частини першої статті 27 Конвенції про права дитини від 20 листопада 1989 року, ратифікованої постановою Верховної Ради України від 27 лютого 1991 року № 789-ХІІ (далі - Конвенція про права дитини), держави-учасниці докладають всіх можливих зусиль до того, щоб забезпечити визнання принципу загальної та однакової відповідальності обох батьків за виховання і розвиток дитини. Батьки або у відповідних випадках законні опікуни несуть основну відповідальність за виховання і розвиток дитини. Найкращі інтереси дитини є предметом їх основного піклування. Держави-учасниці визнають право кожної дитини на рівень життя, необхідний для фізичного, розумового, духовного, морального і соціального розвитку дитини.

У частині першій статті 9 Конвенції про права дитини передбачено, що держави-учасниці забезпечують те, щоб дитина не розлучалася з батьками всупереч їх бажанню, за винятком випадків, коли компетентні органи згідно з судовим рішенням, визнаючи відповідно до застосовуваного закону і процедур, що таке розлучення необхідне в найкращих інтересах дитини. Таке визначення може бути необхідним у тому чи іншому випадку, наприклад, коли батьки жорстоко поведуться з дитиною або не піклуються про неї, або коли батьки проживають роздільно і необхідно прийняти рішення щодо місця проживання дитини.

Відповідно до ч. 4 ст. 29 ЦК України, місцем проживання фізичної особи, яка не досягла десяти років, є місце проживання її батьків (усиновлювачів) або одного з них, з ким вона проживає, опікуна або місцезнаходження навчального закладу чи закладу охорони здоров'я, в якому вона проживає.

Згідно зі статтею 141 СК України мати і батько мають рівні права та обов'язки щодо дитини.

Під час вирішення спору щодо місця проживання малолітньої дитини беруться до уваги ставлення батьків до виконання своїх батьківських обов'язків, особиста прихильність дитини до кожного з них, вік дитини, стан її здоров'я та інші обставини, що мають істотне значення.

Орган опіки та піклування або суд не можуть передати дитину для проживання з тим із батьків, хто не має самостійного доходу, зловживає спиртними напоями або наркотичними засобами, своєю аморальною поведінкою може зашкодити розвитку дитини.

У частині першій статті 3 Конвенції про права дитини визначено, що в усіх діях щодо дітей, незалежно від того, здійснюються вони державними чи приватними установами, що займаються питаннями соціального забезпечення, судами, адміністративними чи законодавчими органами, першочергова увага приділяється якнайкращому забезпеченню інтересів дитини.

Міжнародні та національні норми не містять положень, які б наділяли будь-кого з батьків пріоритетним правом на проживання з дитиною.

При визначенні місця проживання дитини судами необхідно крізь призму врахування найкращих інтересів дитини встановлювати та надавати належну правову оцінку всім обставинам справи, які мають значення для правильного вирішення спору.

Отже, при розгляді справ щодо місця проживання дитини суди насамперед мають виходити з інтересів самої дитини, враховуючи при цьому сталі соціальні зв'язки, місце навчання, психологічний стан тощо, а також дотримуватися балансу між інтересами дитини, правами батьків на виховання дитини і обов'язком батьків діяти в її інтересах.

Нормами статті 19 СК України встановлено, що при розгляді спорів щодо участі одного з батьків у вихованні дитини, визначення місця проживання дитини, позбавлення та поновлення батьківських прав, побачення з дитиною матері, батька, які позбавлені батьківських прав, відібрання дитини від особи, яка тримає її у себе, не на підставі закону або рішення суду, управління батьками майном дитини, скасування усиновлення та визнання його недійсним обов'язковою є участь органу опіки та піклування.

Оцінюючи належність, допустимість, достовірність кожного доказу окремо, а також достатність і взаємний зв'язок доказів у їх сукупності, суд визнає їх належними, допустимими, достовірними, а позов таким, що підлягає задоволенню, беручи до уваги висновок органу опіки та піклування, а також, що позивач не чинить жодних перешкод у спілкуванні матері з дитиною, відповідач своїх заперечень щодо визначення місця проживання дитини з батьком-позивачем суду не надала, тому приходиться до переконання про можливість визначення місця проживання малолітньої дитини, ОСОБА_3, ІНФОРМАЦІЯ_2 разом з батьком, ОСОБА_1, ІНФОРМАЦІЯ_3 за адресою: АДРЕСА_1, а тому позовні вимоги є обґрунтованими.

Відповідно до ст. 141 ЦПК України, судовий збір покладається на сторони пропорційно розміру задоволених позовних вимог.

Оскільки позов задоволено повністю, підстав для звільнення відповідача від стягнення судового збору судом не встановлено, позивачем при подачі позову сплачено 1 211,20 грн. (а.с. 7), тому з відповідача на користь позивача підлягає стягненню судовий збір в розмірі 1 211,20 грн.

Керуючись ст. ст. 5, 76-81, 83, 95, 141, 247, 265, 354-355 ЦПК України суд, -

у х в а л и в :

Позовні вимоги ОСОБА_1 до ОСОБА_2, третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору: Служба у справах дітей та сім'ї Бишівської сільської ради Фастівського району Київської області про визначення місця проживання дитини - задовольнити.

Визначити місце проживання малолітнього ОСОБА_3, ІНФОРМАЦІЯ_2 разом з батьком, ОСОБА_1, ІНФОРМАЦІЯ_3 за адресою: АДРЕСА_1.

Стягнути з ОСОБА_2, ІНФОРМАЦІЯ_4 на користь ОСОБА_1, ІНФОРМАЦІЯ_3 судовий збір в розмірі 1 211,20 грн.

Рішення може бути оскаржене до Київського апеляційного суду протягом тридцяти днів з дня його проголошення, а якщо воно не проголошувалося - з дати складання повного його тексту.

Рішення суду набирає законної сили відповідно до вимог ст. 273 ЦПК України.

Повний текст рішення складено 28.08.2025 року.

Реквізити учасників справи:

ОСОБА_1 : АДРЕСА_2, РНОКПП НОМЕР_1.

ОСОБА_2 : АДРЕСА_3, РНОКПП НОМЕР_2.

Служба у справах дітей та сім'ї Бишівської сільської ради Фастівського району Київської області: 08072, Київська обл., Фастівський р-н, с. Бишів, вул. Київська, 48.

Суддя Л.В. Білоцька